

Добри Чинтуловъ е първиятъ нашъ поетъ, началото на нашата художествена литература. Рано дошълъ, прѣдвѣстникъ на толкова свѣтли имена въ нея, той е билъ незаслужено забравенъ, и днесъ — сто години отъ раждането му — твърдѣ малко се знае за него. Останалъ настрана отъ трескавитѣ обществени и политически борби на времето си, той самотно е изживявалъ своята вътрѣшна борба подъ сѣнката на мълчалива рефлексия, която е обезплодявала неговия талантъ и подготовката му за литературна и обществена работа. Безсѣмниие, за неговата самотност и слабо участие въ тогавашнитѣ борби има и чисто външни причини. Единъ видещъ срѣдъ толкова полуслѣпи, издигнатъ надъ тѣхъ съ тѣя ранното си и рѣдко за времето образование, Чинтуловъ не ще е намиралъ особенъ външенъ подтикъ за работа отъ тогавашната българска срѣда. Но по-важни и по-интересни сж за насъ ония вътрѣшни причини, които го обезсилватъ и опрѣдѣлятъ неговата самота. Тѣ, за жалость, само откъслечно сж отекнати въ стиховете му, но борбата все пакъ се чувствува и трѣбва да се възстанови. Самъ ясносъзнаващъ своитѣ прѣвъзходства надъ околнитѣ, лишенъ и по своя вина отъ външна подкрѣпа, безъ другарь и близъкъ, Чинтуловъ можеби само на цигулката си е довърявалъ мжкитѣ на своята душа. А тия мжки сж го отстранили отъ борбитѣ на времето, тѣ сж прѣдопрѣдѣлили постигналата го забрава. И можеби на тѣхъ се дължи и това, че поетическото наслѣдство отъ него е така малко. Не е напълно ясно, защо той е изгорилъ ръкописитѣ си, и дали къмъ външната опасностъ не се е прибавила и нѣкаква Гоголевска трагедия. Малко сж Чинтуловитѣ стихотворения, още по-малко е останалото отъ тѣхъ, и това количествено малко е неоправданата причина да бжде забравено името на неговия творецъ. При това, останалото е разпространяваното „народно“ и е обезобразявано при различнитѣ прѣпечат-